

**ПОСЕБНА ОСНОВА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА ГАЗДИНСКУ ЈЕДИНИЦУ
“ДОЊЕ ПОТАМИШЈЕ”**

Газдинска јединица “Доње Потамишје” регистрована је пописом шума и шумског земљишта Законом о шумама и налази се у саставу Банатског шумског подручја, којим газдује ШГ “Банат” Панчево, као саставни део ЈП “Војводинашуме” Петроварадин.

Ово је трећи циклус уређивања шума ове газдинске јединице.

Посебна основа газдовања шумама за ГЈ “Доње Потамишје” урађена је у складу са Законом о шумама, Правилником о садржини основа и програма газдовања, годишњег извођачког плана и привременог плана газдовања шумама, као и другим законским и подзаконским актима.

За све шуме ШГ “Банат” Панчево, па и за шуме ове газдинске јединице, урађена је Општа основа газдовања шумама за Банатско шумско подручје за уређајно раздобље од 1998-2007 године, стога се општа начела газдовања шумама утврђена у Општој основи при изради ПОГШ за ГЈ “Доње Потамишје” уважавају у пуној мери.

Газдинска јединица “Доње Потамишје” обухвата површине инундације Тамиша од уставе Панчево до уставе Опово. Подручје се простире, углавном, на левој обали, а код Панчева на обе стране реке.

Газдинска јединица “Доње Потамишје” се налази на територијама општина Опово и Панчево, у оквиру којих се налазе катастарске општине: Опово, Сефкерин, Глогоњ, Јабука и Панчево.

Површина шума и шумског земљишта по шумских управама и укупно за ГЈ приказује се у следећем табеларном прегледу:

Шумска управа	Укупна површина	ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ				ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ			ЗАУ-ЗЕБЕ
		свега	шума	шумске културе	шумско земљиште	свега	неплодно	за остале сврхе	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Опово	329,07	231,75	11,80	194,66	25,29	97,32	94,54	2,78	
Панчево	2.461,46	1.874,22	698,64	945,01	230,57	585,29	561,13	24,16	1,95
ГЈ “Доње Потамишје”	2.790,53	2.105,97	710,44	1.139,67	255,86	682,61	655,67	26,94	1,95
%	100,00	75,47	25,46	40,84	9,17	24,46	23,50	0,97	0,07

Утврђивањем приоритетних функција дефинисане је следећа намена за шуме ГЈ “Доње Потамишје”:

Намена 10 – Производња техничког дрвета

У ГЈ укупно је издвојено 11 типова шума, од чега шуме беле врбе су заступљене са два типа (12 и 14), пољски јасен је такође заступљен на два типа шуме (51 и 74), док шуме тополе су заступљене на преосталим типовима (укупно 7).

Најзаступљенији тип шуме је тип шуме 12 – шуме беле врбе на бета глеју, који је заступљен на 301,29 ха и чини 16,4% укупне обрасле површине ГЈ.

Заступљеност по пореклу и очуваности се види у следећем табеларном прегледу :

Газдинска класа	Површина		Запремина			Текући запремински прираст			
	ha	%	m ³	%	m ³ / ha	m ³	%	m ³ / ha	$p_i = \frac{Z_V}{V}$
очувана	24,06	1,3	6.868,1	1,9	285,5	130,2	0,8	5,4	1,9
разређена	26,19	1,4	8.325,1	2,4	317,9	196,2	1,1	7,5	2,4
деградирана	9,72	0,5	1.377,3	0,4	141,7	22,5	0,1	2,3	1,6
високе шума	59,97	3,2	16.570,5	4,7	276,3	348,9	2,0	5,8	2,1
очувана	272,21	14,7	43.708,5	12,5	160,6	1.805,4	10,3	6,6	4,1
разређена	328,23	17,7	47.731,6	13,5	145,4	1.727,9	9,8	5,3	3,6
деградирана	41,90	2,3	2.931,7	0,8	70,0	51,8	0,3	1,2	1,8
издначке шуме	642,34	34,7	94.371,8	26,8	146,9	3.585,1	20,4	5,6	3,8
очувана	928,95	50,2	194.523,1	55,2	209,4	11.308,8	64,2	12,2	5,8
разређена	175,90	9,6	42.640,8	12,1	242,4	2.175,6	12,4	12,4	5,1
деградирана	42,95	2,3	4.185,0	1,2	97,4	161,5	1,0	3,8	3,9
вештачки под. шуме	1.147,80	62,1	241.348,9	68,5	210,3	13.645,9	77,6	11,9	5,7
ОЧУВАНА	1.225,22	66,2	245.099,7	69,6	200,0	13.244,4	75,3	10,8	5,4
РАЗРЕЂЕНА	530,32	28,7	98.697,5	28,0	186,1	4.099,7	23,3	7,7	4,2
ДЕГРАДИРАНА	94,57	5,1	8.494,0	2,4	89,8	235,8	1,4	2,5	2,8
ГЈ “Д.Потамишје”	1.850,11	100,0	352.291,2	100,0	190,4	17.579,9	100,0	9,5	5,0

Стање састојина по врстама дрвећа за ГЈ

ВРСТА ДРВЕЋА	ЗАПРЕМИНА		ТЕКУЋИ ЗАПРЕМИНСКИ ПРИРАСТ		
	m ³	%	m ³	%	pi
бела врба	71.297	20,2	2.388	13,6	3,3
бела топола	5.218	1,5	164	0,9	3,1
црна топола	4.474	1,3	188	1,1	4,2
робуста	13.304	3,8	342	1,9	2,6
мариландика	1.379	0,4	23	0,1	1,7
остиа	3.749	1,0	156	0,9	4,2
l-154	474	0,1	12	0,1	2,5
l-214	200.627	56,9	11.842	67,4	5,9
делтоидна топола	11.709	3,3	728	4,1	6,2
омл	18	0,0	1	0,0	5,5
пољски јасен	60	0,0	1	0,0	1,7
лужњак	6.673	1,9	126	0,7	1,9
отл	40	0,0	3	0,0	7,5
јасика	145	0,0	14	0,1	9,6
амерички јасен	33.124	9,5	1.592	9,1	4,8
УКУПНО ГЈ	352.291	100,0	17.580	100,0	5,0

План гајења и неге

Вид рада	Радна површина	
	Проста р	Прошир.р.
	ha	ha
Тарупирање подраста машински	596.28	146.33
Иверање пањева	596.28	49.13
Сакупљање реж.отпада	596.28	49.13
Разоравање	596.28	146.33
Тањирање	596.28	146.33
Размеравање и обележавање	596.28	146.33
Бушење рупа машински	596.28	146.33
Вештачко пошумљавање тополом	596.28	144.03
Вештачко пошумљавање врбом	-	2.30
Обнова америчког јасена вег. путем	92.47	-
Обнова врбе вегетативним путем	68.86	-
Попуњавање	126.78	29.22
Осветљавање подмлатка ручно	0.93	-
Уклањање корова машински	2345.30	432.09
Окопавање и прашење у културама	4690.60	868.78
Кресање грана	2451.04	432.09
Међуредна обрада	4690.60	864.18
Чишћење у младим прир. састојинама	118.85	-
УКУПНО	19355.67	3602.60

План заштите

Превентивне мере заштите од биљних и ентомолошких обољења имају апсолутну предност у односу на репресивне мере заштите, зато се планира стална сарадња са дијагностичко-прогнозном службом .

Заштита шума од дивљачи ће се проводити у простој репродукцији на површини од 56,54 ha, а у проширеној на површини од 117,49 ha.

У младим културама и изданачким шумама које се обнављају вегетативним путем стока уништава саднице и изданке, па се у тим састојинама забрањује испаша.

Шумски пожари су у инундацији по правилу ретки, али за време сушних година се јављају. Мере борбе:забрана ложења ватре изван за то одређених места;спровођење међуредне обраде у младим културама;израда заштитних пруга око младих култура уништавањем корова механичким путем;одржавање просека у чврстом стању, којих у овој газдинској јединици 22,45 ha.

План коришћења

Укупан принос од сече шума (проста и проширена репродукција)

Укупан принос од сече шума за ГЈ приказује се у следећим табеларним прегледима:

Принос из сеча обнављања							m ³ ha
	P(ha)			E (m ³)			
	I	II	Σ	I	II	Σ	
1	2	3	4	5	6	7	8
Проста р.	301.75	314.88	616.63	131852.1	112658.0	244510.1	396.5
Прош. р.	35.36	14.03	49.39	7103.3	5301.6	12404.9	251.2
Укупно	337.11	328.91	666.02	138955.4	117959.6	256915.0	385.7

Расподела укупног прихода

ГЈ ДОЊЕ ПОТАМИШЈЕ	Проста р.	Прош.р.	Укупно
ПРИХОД			
1.Приход од продаје дрвета	70523590	2293599	72817189
2.Средства за репродукцију	10578538	344040	10922578
СВЕГА ПРИХОД	81102128	2637639	83739767
ТРОШКОВИ			
1.Производња дрвних сортим.	37259887	1730535	38990422
2.Трошкови гајења	17303899	3381163	20685062
3.Трошкови заштите	137119	64625	201744
4.Трошкови уређивања	1813845	-	1813845
5. Средства за репродукцију	10578538	344040	10922578
6.Накнада за посечено дрво	2115707	68808	2184515
7.Научно истраживачки рад	50000	-	50000
8.Накнада за одводњавање	400000	-	400000
СВЕГА ТРОШКОВИ	69658995	5589171	75248166
ДОБИТ	11443133	-2951532	8491601

Радови на прикупљању теренских података су обављени од маја до септембра 2004. године. Подаци су обрађени према прописима Правилника о садржини и начину израде Шумских основа за шуме у државној својини. Обрада таксационих (дендрометријских података) извршена је по јединственом програму за све државне шуме Србије.

Текстуални део Посебне основе газдовања шумама за газдинску јединицу "Доње Потамишје", израдила је Служба за уређивање шума ШГ "Банат" Панчево, у току пролећа 2005. године.

У току израде посебне основе газдовања шумама ГЈ "Доње Потамишје" одржани су радни договори (састанци) Службе за уређивање шума ШГ "Банат" (носиоци израде Основе) и одговорних представника шумског газдинства и шумских управа које газдују на подручју ГЈ (ШУ Опово и Панчево), ради верификације стања и предлога планова.

Уколико дође до битних измена услова привређивања, приступа се изради ревизије ПОГШ, у року од 6 месеци од настанка промене.

Важност ове основе почиње 1.01.2005. и траје све до 31.12.2014. године. Радови на изради нове Посебне основе планирају се за задњу годину овог уређајног раздобља, а примењиваће се технологија која буде предвиђена Правилником.

Примена одредаба ове основе за период њене важности је законска обавеза.